

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Cdo/191/2022
Identifikačné číslo spisu: 6120330829
Dátum vydania rozhodnutia: 25.06.2024
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Zemková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:6120330829.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu BIZOŇ & PARTNERS, s.r.o., Bratislava, Laurinská 4, IČO: 36833533, zastúpený advokátom Mgr. Michalom Bizoňom, advokátom, Bratislava, Hviezdoslavovo námestie 25, proti žalovanej E. C., narodenej R., zastúpenej advokátom JUDr. Andrejom Fialom, Nitra, Mostná 13, o zaplatenie 2.156,71 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 36Csp/224/2020, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre sp. zn. 25CoCsp/ 42/2021 z 25. mája 2022, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 25CoCsp/42/2021 z 25. mája 2022 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Rozhodnutie súdu prvej inštancie

1. Okresný súd Nitra (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom č. k. 36Csp/224/2020-118 zo dňa 27. júla 2021 (ďalej len „rozsudok súdu prvej inštancie“ alebo „rozsudok okresného súdu“) prvým výrokom konanie v časti o zaplatenie sumy 306,81 eura s príslušenstvom zastavil, druhým výrokom zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 195,51 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 195,51 eura od 15. mája 2020 do zaplatenia, tretím výrokom žalobu v prevyšujúcej časti zamietol a štvrtým výrokom priznal žalovanej nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 81,86%.

2. Súd prvej inštancie rozsudok odôvodnil právne § 18 ods. 2, § 18 ods. 4 zákona č. 583/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 583/2003 Z. z.“), § 6 ods. 3, § 11 ods. 3, § 13 Advokátskeho poriadku Slovenskej advokátskej komory, § 1 ods. 2, § 2 ods. 1, § 2 ods. 2 písm. d), § 9 ods. 1, § 11 ods. 4 prvá veta, § 13a ods. 1, § 13a ods. 5 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“), § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1, 3, § 53 ods. 4 písm. v), § 53 ods. 5, § 54 ods. 1 a 2, § 470 ods. 1 a 2, § 566 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len

„Občiansky zákonník“), § 251 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

3. V konaní pred súdom prvej inštancie medzi stranami nebolo sporné, že 7. júna 2016 bola uzatvorená Zmluva o poskytovaní právnych služieb (ďalej aj „zmluva“) medzi žalobcom ako advokátom a M. ako klientom (ďalej aj „klientka“). Pani N. zomrela R. v dedičskom konaní po poručiiteľke bola žalovaná jednou z dedičov. Pri posudzovaní obsahu zmluvy súd prvej inštancie dospel k záveru, že ide o spotrebiteľskú zmluvu, ktorá obsahuje neprijateľnú podmienku. Zmluva v čl. I. bod 2 písm. c) ustanovila, že advokát poskytne klientke právne služby spočívajúce v zastupovaní klientky v akýchkoľvek ďalších súdnych, správnych a iných konaniach, týkajúcich sa predmetu tejto zmluvy, ku ktorým klient udelí advokátovi plnomocenstvo. V tomto smere okresný súd dospel k záveru, že ide o neprijateľnú podmienku podľa § 53 ods. 4 písm. v) Občianskeho zákonníka, pretože v čase podpisu zmluvy nemala klientka vedomosť o tom, o aké konkrétne konania by sa malo jednať. Toto ustanovenie zmluvy sa týkalo odmeny za právne služby, ktoré mal žalobca poskytnúť v konaní vedenom na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 15S/6/2016, ako aj konania vedeného na Okresnom úrade Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky, Nitra č. OU-NR-E Podľa žalobcu hodnota jedného úkonu mala podľa zmluvy (čl. II. bod 2 písm. c) zmluvy) predstavovať sumu 453,14 eura, okresný súd rozhodol, že takto uplatnená výška zmluvnej odmeny je v rozpore s dobrými mravmi podľa § 2 ods. 1 vyhlášky.

4. Súd prvej inštancie ustálil, že za všetky úkony vykonané žalobcom ako advokátom pred podpísaním zmluvy, mu nepatrí odmena. Advokát je povinný informovať klienta o výške odmeny za každý jednotlivý úkon právnej služby, pričom súčasťou tejto povinnosti je aj presné vymedzenie konkrétneho úkonu, pričom žalobca si túto povinnosť vo vzťahu k svojej klientke nesplnil. Na jednotlivých plnomocenstvách nie je uvedené, že by bola klientka oboznámená s výškou odmeny za úkon právnej služby a táto skutočnosť nevyplýva ani zo samotnej zmluvy, ktorá bola uzatvorená medzi žalobcom a klientkou 07. júna 2016.

5. Súd prvej inštancie poukázal na to, že žalobca ako advokát vykonal aj po smrti pani N. úkony v jej mene, hoci podľa § 33b ods. 2 Občianskeho zákonníka platí, že plnomocenstvo zaniká smrťou splnomocniteľa, ak z jeho obsahu nevyplýva niečo iné. Okresný súd mal vykonaným dokazovaním za preukázané, že žalobca musel mať vedomosť o smrti pani N. už v roku 2019, kedy bol Krajským súdom v Nitre vyzvaný, aby k sp. zn. 9C/116/2016 oznámil dedičov po pani N.. Okresný súd dospel k záveru, že odmenu za úkony právnych služieb vykonaných po smrti klientky nie je možné žalobcovi priznať.

6. Námietku premlčania vznesenú zo strany žalovanej súd prvej inštancie uznal za dôvodnú. Z rozhodnutia o vyvlastnení, vydaného Okresným úradom Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky, Nitra, pod č. OU-NR-E dňa 18. augusta 2016, mal súd prvej inštancie za preukázané, že rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 3. novembra 2016. Od 4. novembra 2016 začala podľa súdu plynúť žalobcovi lehota 3 rokov, počas ktorej si mohol voči klientke uplatniť nárok na zaplatenie odmeny za poskytovanie právnych služieb v tejto veci. Nárok na zaplatenie odmeny si na súde uplatnil až 31. mája 2020, preto časť odmeny za úkony v konaní pred správnym orgánom považoval súd prvej inštancie za premlčanú.

7. Súd prvej inštancie ustálil, že odmena žalobcu mala predstavovať sumu 1.707,82 eura s DPH. Z dôvodu, že žalovaná je dedičkou po pani N. a jej podiel na dlhu poručiiteľky je vo veľkosti 31,52%, mala by zaplatiť žalobcovi sumu 538,30 eura.

8. K otázke zápočtu sumy, ktorú poskytla pani N. žalobcovi ako zálohu za právne služby vo výške 1.087,54 eura podľa čl. V ods. 2 zmluvy o poskytovaní právnych služieb, súd prvej inštancie posúdil túto sumu ako preddavok, ktorý sa vzťahoval na úkony, ktoré v mene klientky žalobca ako advokát vykonával postupne, t. j. od prvého účelne vykonaného úkonu od 7. júna 2016, kedy bola uzatvorená zmluva. Súd prvej inštancie započítal sumu 342,79 eura ako pohľadávku žalovanej voči pohľadávke žalobcu v priznanej sume 538,30 eura. Preddavok mal byť použitý na postupne vykonané úkony právnych služieb (na odmenu žalobcu). Suma 342,79 eura predstavuje podiel žalovanej vo výške 31,52% zo sumy poskytnutej zálohy (preddavku) klientky vo výške 1.087,54 eura. Po započítaní pohľadávok (538,30 eura - 342,79 eura), súd žalobcovi priznal sumu 195,51 eura a vo zvyšnej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol. Okresný súd zaviazal žalovanú na zaplatenie úroku z omeškania vo

výške 5,00% ročne z dlžnej sumy 195,51 eura od 15. mája 2020. Žalobca v priebehu konania vzal žalobu v časti 306,81 eura s príslušenstvom späť, preto v tejto časti okresný súd konanie zastavil.

Rozhodnutie odvolacieho súdu

9. O odvolaní žalobcu rozhodol Krajský súd v Nitre (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) rozsudkom sp. zn. 25CoCsp/42/2021 z 25. mája 2022 (ďalej len „rozsudok odvolacieho súdu“ alebo „rozsudok krajského súdu“), ktorým v prvom výroku rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti (výrok I.) a v časti trov konania (výrok IV.) potvrdil a druhým výrokom priznal žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

10. V odôvodnení konštatoval, že súd prvej inštancie zistil riadne skutkový stav a vec správne posúdil po právnej stránke, vykonal dostatočné dokazovanie, jednotlivé dôkazy vyhodnotil a na ich závere vec aj správne právne posúdil. Odvolací súd sa stotožnil s výrokom napadnutého rozsudku, ako aj s odôvodnením, ktoré vyhodnotil ako vecné a reagujúce na argumentáciu strán sporu, ako aj námietky vznesené počas konania. Uviedol, že odvolateľ v podanom odvolaní neuviedol žiadne nové a relevantné skutočnosti, ktoré by boli zároveň spôsobilé vyvodiť zmenu či zrušenie rozhodnutia súdu prvej inštancie.

11. K námietke žalobcu smerujúcej k nedostatočnému odôvodneniu spočívajúcemu v nevysporiadaní sa s argumentáciou žalobcu súdom prvej inštancie, odvolací súd poukázal na body 44. až 46. rozsudku, v ktorých súd prvej inštancie podrobne zdôvodnil existenciu neprijateľnej zmluvnej podmienky v zmluve a uviedol dôvody, pre ktoré vzhliadol podmienku neprijateľnou, a teda neplatnou. K námietke žalobcu týkajúcej sa nevykonania navrhovaného dôkazu výsluchu svedkyne Y., odvolací súd poukázal na bod 57. rozsudku, v ktorom súd prvej inštancie podrobne zdôvodnil nevykonanie tohto dôkazu. K namietanému nevyporiadaniu sa s námietkou premlčania, odvolací súd poukázal na bod 49. rozsudku súdu prvej inštancie. K námietke započítania časti zaplatenej zálohy pripadajúcej na žalovanú, ktorú vyplatila ešte poručiiteľka M. žalobcovi, odvolací súd poukázal na argumentáciu súdu prvej inštancie v bode 54. rozsudku a uviedol, že sa s odôvodnením tejto námietky stotožnil.

Dovolanie

12. Proti predmetnému rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“), ktorého prípustnosť aj dôvodnosť vyvodzoval z § 420 písm. f) CSP navrhujúc rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

13. V dovolaní odvolaciemu súdu vytýkal, že žalobcovi neoznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku, hoci v bode 1. odvolania požiadal odvolací súd o oznámenie na e-mailovú adresu právneho zástupcu.

14. Dovolateľ ďalej poukázal, že odvolací súd sa nevysporiadal s jeho námietkami v bodoch 6. a 7. odvolania, ktoré sa údajne týkali neprijateľných zmluvných podmienok, s námietkou v bode 9. odvolania týkajúcou sa vznesenej námietky premlčania a s námietkou obsiahnutou v bode 10. jeho odvolania, v ktorej poukazoval na nereflektovanie na záverečnú reč žalobcu súdom prvej inštancie. Podľa dovolateľa odkaz odvolacieho súdu na body 44. až 46. rozsudku súdu prvej inštancie neobstojí, pretože tam vôbec nie je odpoveď na právnu argumentáciu žalobcu podľa bodu 6. odvolania. Dovolateľ nesúhlasil s názorom odvolacieho súdu, že súd prvej inštancie riadne a dostatočným spôsobom odôvodnil, prečo časť uplatneného nároku posúdil ako premlčanú, pričom odôvodnenie zo strany súdu prvej inštancie dovolateľ nepovažoval za podrobné. Dovolateľ sa taktiež nestotožnil s odkazom odvolacieho súdu na bod 54., ktorým dával dovolateľovi odpoveď na jeho námietku uvedenú v bode 10. odvolania, keďže súd prvej inštancie nezohľadnil osobitosť prejednávanej veci v tom, že klientom žalobcu nebola žalovaná, žalobca od žalovanej neprijal žiadny preddavok a žalovaná takúto pohľadávku nezdedila.

15. Podľa žalobcu nedostatočné skutkové zistenia môžu viesť k vydaniu nesprávneho rozhodnutia,

odvolací súd mal riadne preskúmať, či k vade zmätočnosti došlo alebo nie, a to obzvlášť za situácie, kedy súd prvej inštancie nevykonal všetky dôkazy navrhnuté žalobcom. Odvolací súd sa uspokojil iba s tým, že súd prvej inštancie v bode 57. aspoň nejakým spôsobom odôvodnil nevykonanie dôkazu, ale pominul sa pritom vysporiadať s argumentáciou žalobcu podľa bodu 8 odvolania, ktorý odôvodnenie nevykonania dôkazu považoval za zjavne nesprávne.

16. K dovolaniu žalobcu sa vyjadrila žalovaná, ktorá uviedla, že odvolací súd sa podrobne vysporiadala s námietkami žalobcu uvedenými v odvolaní, a preto žiadala, aby dovolací súd dovolanie žalobcu odmietol a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania.

Posúdenie veci dovolacím súdom

17. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd SR“ alebo „dovolací súd“ alebo „NS SR“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo vydané napadnuté rozhodnutie (§ 424 CSP), za splnenia tiež podmienok zastúpenia takejto strany a spisovania jej dovolania v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je čiastočne dôvodné.

18. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu z akýchkoľvek dôvodov a hľadísk.

19. Dovolací súd považuje za prospešné opakovane pripomínať, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu vecí. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie, nie je súdom skutkovým.

20. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil odvolací súd a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.), a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), avšak len pri dovolacom dôvode (vade zmätočnosti) v zmysle § 420 písm. f) CSP.

21. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Na týchto záveroch zotrúva aj súčasná rozhodovacia prax Najvyššieho súdu SR.

22. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania (viď napr. rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 80/09, II. ÚS 79/08, IV. ÚS 476/2012). Dovolací súd preto pristupuje k podanému dovolaniu tak, že najskôr skúma,

či je procesne prípustné; k posúdeniu opodstatnenosti dovolania (t. j. posúdeniu, či je v ňom opodstatnene uplatnený dovolací dôvod) sa dovolací súd dostáva len v prípade prijatia záveru, že dovolanie je prípustné. Dovolanie je prípustné, ak jeho prípustnosť vyplýva z ustanovenia § 420 CSP alebo § 421 CSP. Dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania treba dôsledne odlišovať od dôvodov, ktoré zakladajú opodstatnenosť dovolania. Opodstatnené (dôvodné) je také prípustné dovolanie, v ktorom je oprávnené uplatnený dovolací dôvod. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). V prípade dovolania prípustného podľa § 420 CSP je dovolacím dôvodom procesná vada zmätočnosti uvedená v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP), v prípade dovolania, ktoré je prípustné podľa § 421 ods. 1 CSP, je dovolacím dôvodom nesprávne právne posúdenie veci (§ 432 ods. 1 CSP).

23. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

24. V danom prípade z dovolania žalobcu vyplýva, že napáda rozsudok odvolacieho súdu v celom jeho rozsahu na základe § 420 písm. f) CSP.

25. V zmysle § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

26. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

27. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany. Ide napríklad o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom odvolacom návrhu spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

28. Dovolateľ vo vzťahu k uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP namietal nedostatočné vysporiadanie sa s jeho odvolacími námietkami v odvolacom konaní uvedenými v bodoch 6. a 7., 8., 9. a 10. odvolania a neoznámenie miesta a času verejného vyhlásenia rozsudku, hoci o to žalobca v odvolaní výslovne požiadal.

29. Dovolaciu námietku smerujúcej k neodôvodnenosti rozsudku odvolacieho súdu dovolací súd považuje za neodôvodnenú. Dovolateľ namietal, že sa odvolací súd nevysporiadal s jeho námietkami uvedenými v bodoch 6., 7., 8., 9. a 10. odvolania. Z odôvodnenia odvolacieho súdu je zrejmé, že odvolací súd sa námietkami vysporiadal tým spôsobom, že konštatoval stotožnenie sa so závermi súdu prvej inštancie a poukázal na jednotlivé body rozsudku súdu prvej inštancie. Po preskúmaní obsahu súdneho spisu, a to najmä odvolania a rozsudkov súdov oboch nižších inštancií dovolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie sa jasným, podrobným a zrozumiteľným spôsobom vysporiadal s námietkami žalobcu a dal žalobcovi odpoveď na všetky námietky uvádzané v odvolaní, keďže žalobca v odvolaní netvrdil žiadne nové skutočnosti. Ak sa odvolací súd stotožnil s názorom súdu prvej inštancie a poukázal na jednotlivé časti jeho rozsudku, v ktorých bola daná odpoveď na odvolacie námietky nemožno to

považovať za vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP.

30. Judikatúra Najvyššieho súdu SR sa ustálila na názore, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie, s ktorým tvorí - ako už bolo spomenuté, jeden celok. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/40/2018 zo dňa 18. 07. 2018). Dovolací súd poukazuje na skutočnosť, že v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP nie je oprávnený preskúmať správnosť právnych záverov súdov nižších inštancií.

31. Dovolaciemu súdu zostáva len konštatovať, že odvolací súd sa zaoberal a riadne odôvodnil napadnuté otázky. Rozsudok odvolacieho súdu spĺňa kritériá pre odôvodnenie rozhodnutia vyplývajúce z § 393 ods. 2 a 3 CSP a z § 220 ods. 2 a 3 CSP, preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľný. Odôvodnenie odvolacieho súdu zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Súslednosti jednotlivých častí odôvodnenia a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť aj všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami, aj úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. V hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Argumentácia odvolacieho súdu je koherentná a jeho rozhodnutie konzistentné, logické a presvedčivé, premisy v ňom zvolené aj závery, ku ktorým na ich základe dospel, sú prijateľné pre právnickú aj laickú verejnosť. V danom prípade však z odôvodnení rozhodnutí súdov (odvolacieho a prvoinštančného), chápaných v ich organickej (kompletizujúcej) jednote (napr. rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), je dostatočne zrejmé, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil prvoinštančný súd, ako ich posudzoval odvolací súd a aké závery zaujal k jeho právnemu posúdeniu. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia tak nemožno považovať za nepresvedčivé.

32. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že súd v odvolacom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

33. Odôvodnenie obsiahnuté vo vyššie uvedených bodoch rozsudkov súdu prvej inštancie aj krajského súdu v celom jeho kontexte spĺňa náležitosti odôvodnenia vyplývajúce z § 220 ods. 2 v spojení s § 393 ods. 2 CSP, keďže zodpovedá základnej štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami, úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej, pričom argumentácia odvolacieho súdu je koherentná a rozhodnutie konzistentné, logické a presvedčivé.

34. Dovolací súd sa zaoberal aj námietkou dovolateľa týkajúcou sa jeho žiadosti byť upovedomený o termíne verejného vyhlásenia rozhodnutia v odvolacom konaní.

35. Z obsahu súdneho spisu zistil, že žalobca v odvolaní v bode 4. požiadal o oznámenie miesta a času verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami - na e-mailovú adresu uvedenú v záhlaví titulnej strany odvolania. Z pokynu predsedníčky senátu nachádzajúcim sa na liste č. 168 spisu, ktorým bol určený termín verejného vyhlásenia rozsudku vyplýva, že účastníci konania a ich právni zástupcovia nemali byť osobitne o verejnom vyhlásení rozsudku upovedomení.

36. Na základe uvedeného potom dospel dovolací súd k záveru, krajský súd pochybil, keď neinformoval právneho zástupcu žalobcu o termíne verejného vyhlásenia rozhodnutia odvolacieho súdu o podanom odvolaní podľa § 219 ods. 3 CSP.

37. Na základe vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP v tejto veci prišlo. Uvedená skutočnosť je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd dovolaním napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom takouto vadou, nemôže byť považované za zákonné. Preto dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 CSP) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP), v ktorom odstráni uvedené procesné pochybenie.

38. Podľa § 455 CSP ak bolo rozhodnutie zrušené, a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je odvolací súd viazaný právnym názorom dovolacieho súdu.

39. O trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania rozhodne odvolací súd v novom rozhodnutí vo veci samej (§ 453 ods. 1 a 3 CSP). V tejto súvislosti sa bude zaoberať predbežne i otázkou právneho zastúpenia žalobcu v konaní advokátom Mgr. Michalom Bizoňom LL.M., ktorý podľa výpisu z obchodného registra žalobcu, ak nejde o menovca, vykonáva aj funkciu prokuristu v spoločnosti žalobcu.

40. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu SR pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.